

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

Poslovni broj: I KŽ-269/2022-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Željka Horvatovića, predsjednika vijeća te Marije Balenović, Sanje Katušić–Jergović, mr.sc. Marijana Bitange i Snježane Hrupek–Šabijan kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marine Kapikul, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog D. M., zbog kaznenog djela iz članka 111. točke 1. i 3. u vezi članka 34. stavak 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj: 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., dalje: KZ/11.) odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i optuženog D. M. podnesenim protiv presude Županijskog suda u Šibeniku od 3. svibnja 2022., broj K-11/21-51, u sjednici vijeća održanoj 13. prosinca 2022., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice branitelja optuženika, odvjetnika Z. P.,

p r e s u d i o j e

I. Prihvaća se žalba državnog odvjetnika, preinačuje se prvostupanjska presuda u odluci o kazni te se optuženi D. M. zbog kaznenog djela iz članka 111. točke 1. i 3. u vezi članka 34. stavka 1. KZ/11., zbog kojeg je tom presudom proglašen krivim, na temelju te zakonske odredbe, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju 12 (dvanaest) godina, a u koju mu se, na temelju članka 54. KZ/11., uračunava vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 19. studenog 2020. godine, pa nadalje.

II. Žalba optuženog D. M. odbija se kao neosnovana te se u pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom Županijski sud u Šibeniku proglasio je krivim optuženog D. M., zbog kaznenog teškog ubojstva iz članka 111. točke 1. i 3. u vezi članka 34. stavka 1. KZ/11. te ga je na temelju članka 111. točke 1. i 3. KZ/11. u vezi članka 34. stavak 1. KZ/11., a uz primjenu članka 34. stavak 2. te članka 48. stavak 1. i članka 49. stavak 1. točka 1. KZ/11., osudio na kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam)

godina u koju mu je na temelju članka 54. KZ/11. uračunao vrijeme provedeno u istražnom zatvoru, od 19. studenog 2020., kada je isti bio lišen slobode, pa nadalje.

1.1. Temeljem članka 148. stavak 1. u vezi stavka 6. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj: 152/08., 76/09., 80/11., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17., 126/19. - dalje: ZKP/08.) optuženi D. M. u cijelosti je oslobođen obveze naknade troškova kaznenog postupka iz članka 145. stavak 2. točke 1. do 6. ZKP/08., dok će se o troškovima punomoćnice oštećene žrtve, S. M., odvjetnice u Š., odlučiti posebnim rješenjem.

2. Protiv te presude žalbu je podnio državni odvjetnik zbog odluke o kazni, s prijedlogom da Visoki kazneni sud Republike Hrvatske "uvaži žalbu i postupi u smislu žalbenih navoda".

2.1. Žalbu je podnio i optuženi D. M. po branitelju Z. P., odvjetniku u Š., bez naznake zakonske osnove, ali iz žalbenih navoda proizlazi da se okosnica žalbe odnosi na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, ali sadržajno i na bitne povrede te na povredu kaznenog zakona, prijedlogom da drugostupanjski sud pobijanu presudu preinači i optuženika proglasi krivim za blaže kazneno djelo i kazni po zakonu, a podredno da ukine prvostupanjsku presudu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak i odluku.

2.2. Odgovori na žalbe nisu podneseni.

3. Postupajući u skladu s odredbom članka 474. stavka 1. ZKP/08., spis je dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

4. Postupajući u smislu članka 475. stavka 1. ZKP/08., o sjednici vijeća izviješteni su optuženik i njegov branitelj, kao i državni odvjetnik. Sjednici je bio nazočan branitelj optuženika Z. P., dok uredno izviješteni optuženik i državni odvjetnik sjednici nisu nazočili, pa je u odnosu na njih, sukladno članku 475. stavak 3. ZKP/08., sjednica održana u njihovoj odsutnosti.

5. Žalba državnog odvjetnika je osnovana, dok je žalba optuženika neosnovana.

6. Iako se optuženik ne poziva ni na koju konkretnu bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, u žalbenim razlozima navodi da prvostupanjski sud za svoje odluke i zaključke nije dao valjano, temeljito i sadržajno obrazloženje, niti jasne i potpune razloge o svim važnim činjenicama, pa tako i onima koji se odnose na subjektivni element terećenog kaznenog djela, odnosno na neizravnu namjeru, jer da isto ne podupiru niti iskazi oštećene, čiji iskaz ocjenjuje "...nevjerodostojnim i nedosljednim...jer je u dva iskaza različito iskazivala...", niti iskazi drugih ispitanih svjedoka, materijalna dokumentacija i vještačenja, da se radi o netočnoj interpretaciji iskaza pojedinih svjedoka, što je dovelo do proturječnosti dokaza i zaključaka u pobijanoj presudi, da bi on djelo počinio na način, opisan u "...nekritički prihvaćenoj optužnici...s izravnom namjerom...i da bi zlostavljao svoju bivšu suprugu, oštećenu N. M...", a niti je sud dao valjano i suvislo obrazloženje za odbijanje dokaznih prijedloga obrane, pa je za zaključiti da takvim žalbenim razlozima, ipak, upire na bitnu postupovnu povredu iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08.

6.1. Međutim, optuženik nije u pravu kada tvrdi da prvostupanjski sud nije dao jasne i potpune razloge o svim odlučnim činjenicama pa tako i onima koje se odnose se na subjektivni element (neizravnu namjeru) i na kvalifikatorne okolnosti terećenog kaznenog djela, pa nije počinjena bitna povreda na koju upire u svojoj žalbi. U biti, kroz sve prethodne prigovore, a i brojne druge prigovore iz činjenične sfere (motiv, namjera, ubrojivost/neubrojivost, sredstvo počinjenja), optuženik sugerira da je sud prvog stupnja pogrešno utvrdio da se radi o predmetnom kaznenom djelu, iako je trebao utvrditi da je u pitanju postupanje "na mah", u jakom afektu izazvanog napadom i provokacijom oštećene ("..podivljao je..."), ukazujući da je sud trebao na drugi način ocijeniti vjerodostojnost iskaza svjedoka, vještaka i njegovu obranu. Najvećim dijelom sadržaja žalbe zapravo se pobija ispravnost utvrđenih činjenica, pa će se o svim prigovorima optuženika odlučiti u okviru žalbene osnove zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

7. Ispitivanjem, pak, pobijane presude, ovaj drugostupanjski sud nije utvrdio da bi bila ostvarena neka od bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 476. stavka 1. točka 1. ZKP/08., na čije postojanje se pazi po službenoj dužnosti.

8. U okviru žalbene osnove zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja optuženik iznosi vlastitu analizu i ocjenu svih provedenih dokaza, sugerirajući potpuno drugačije zaključke od onih iz pobijane presude, pri čemu dokaze tumači na način da potpuno odgovaraju navodima obrane.

8.1. Tako žalitelj iz iskaza oštećene i iskaza pojedinih ispitanih svjedoka, a pogotovo njegove starije djece, sina P. i kćerke R. Đ. te majke O. i braće, A. i I., izvlači one dijelove tih iskaza koji po njegovom mišljenju dokazuju i potkrjepljuju osnovnu tezu njegove obrane, tj. da u ranijim bračnim odnosima optuženik nije zlostavljao oštećenicu, već da je oštećena N. "...temperamentna i agresivna, verbalno i fizički...", te da je iz izvješća centra "...optuženik i žrtva fizički uzajamno obračunavali...", a što sve govori u prilog istinitosti njegove obrane, da je "...žrtva njega prva napala nožem, pa je on podivljao...tempore criminis....bio bitno smanjeno ubrojav...". Ustraje u tvrdnjama da je bio isprovociran psovkama i napadom oštećene nožem, koji joj oteo, a potom se nije mogao kontrolirati, već je tek naknadno, shvativši što je napravio "...htio presuditi sam sebi...rezanjem žila na rukama...što je tipično *na mah*...", pa u nastojanju da potkrijepi takvu verziju odvijanja događaja, citira određene dijelove psihijatrijskog vještaka i sudskomedicinskog vještaka.

8.2. No, kao prvo treba naglasiti da su dokazi kojima optuženik pokušava potkrijepiti svoje tvrdnje tek dijelovi iskaza pojedinih svjedoka, kao i nalaza i mišljenja vještaka, odnosno rečenice izvađene iz konteksta, zbog čega one, prezentirane ovako izolirano, dobivaju drugačiji smisao. Međutim, prvostupanjski je sud, nakon što je izveo sve raspoložive dokaze, iste detaljno i savjesno analizirao i valjano i kritički ocijenio, i to pojedinačno i u međusobnoj povezanosti, pa se zaključcima do kojih je na takav logički neupitan način došao nema što prigovoriti.

8.3. Visoki kazneni sud Republike Hrvatske utvrdio je, da je sud prvog stupnja, valjano analiziravši obranu optuženika i potom je savjesno ocijenivši, opravdano zaključio da nisu prihvatljive tvrdnje optuženika da je bio isprovociran ponašanjem i napadom nožem od strane oštećene, budući je takova obrana u potpunosti u suprotnosti s iskazom oštećene N. M. te iskazom njihovog sina ml. A., kao i iskazima

drugih ispitanih svjedoka, a posebice s iskazom njegovog brata I., koji nije potvrdio obranu optuženika, da bi ga "N. to jutro napala nožem", te je u suprotnosti sa medicinskom dokumentacijom za oštećenicu i sudsko medicinskim i psihijatrijskim vještačenjem.

8.4. S pravom je, tako, prvostupanjski sud prihvatio kao vjerodostojan iskaz oštećene N. M. u kojem navodi da se kritičnog jutra probudila i napravila kavu, kada je u njen dio stana došao optuženik i odmah se počeo "derati", rekavši između ostalog i "sad ćeš dobiti svoje", na što nije "obadavala", već sjela na fotelju, držeći u ruci šalicu s kavom, popila tek jedan gutljaj, kad je odjednom, nenadano, osjetila prvi ubod u području prsiju. Nije vidjela predmet kojim ju je optuženik uboo, jer joj je prišao s leđa, sjeća se da joj je pala šalica sa kavom iz ruke te se ustala se, ali joj je optuženik prišao i nastavio ju bosti, ne zna koliko puta, pokušavala ga je odgurnuti rukama, ali nije uspjela, pa je zbog uboda vrištala. Sjeća se da se probudio njihov sin, mlt. A., koji je počeo vikati na optuženika "pusti moju mamu", prišao optuženiku, te ga odgurnuo i to baš u trenutku kada je optuženik krenuo rukom prema njenoj glavi. Tada ju je prestao bosti i otišao iz stana, a ona je uspjela kazati malom A. neka zove policiju i hitnu, potom izišla iz stana na terasu, te pala dolje na tlo. Sjeća se da je čula neke glasove, ali se ne sjeća niti zadnjeg uboda, niti da joj je nož ostao u vratu, odnosno, ne zna da se nož slomio u njenom vratu.

8.5. Iskaz oštećene u cijelosti potvrđuje mlt. A. M., koji se sjeća da ga je kritičnog jutra probudila "dreka" oca koji je i inače tako znao vikati, pa da je najprije mislio da se radi o uobičajenom ponašanju optuženika prema njegovoj majci N. M., ali kada je čuo majku kako vrišti, izletio je iz spavaće sobe te vidio majku krvavu na kauču, a otac je stajao poviše nje, te mahao rukom prema njoj "kao da je udara", ali je u ruci oca vidio nož, pa je poletio prema ocu i gurnuo ga od majke, nakon čega je otac potom otišao, a majka mu rekla neka zove baku O. i hitnu pomoć, što je i učinio, dok je majka izašla na terasu, gdje potom pala na tlo.

8.6. Iskaz oštećene, posebice u odnosu na dinamiku događaja, mehanizam ozljeđivanja te brojnost zadobivenih uboda i ozljeda, suglasan je i sa nalazom i mišljenjem sudsko medicinskog vještaka. Tako je sudsko medicinski vještak naveo da je žrtva N. M. zadobila ukupno 14 ubodnih rana nanesenih zamahom noža u 12 navrata, jer su dvije ubodne rane na vratu oštećene kao i dvije ubodne rane desne podlaktice nastale kao rezultat proboja noža u jednom aktu zamahivanjem nožem, silom srednje jakog do jakog intenziteta, u situaciji dok su on i oštećena stajali sučelice ili sa blagim otklonom jedan prema drugom. Ozljede koje su nanesene oštećenoj, u vidu ubodne rane vrata, desne strane prsnog koša uz prsnu kost sa otvaranjem prsne šupljine, dvije ubodne rane lijeve strane prsnog koša iznad lijeve dojke, dvije ubodne rane lijeve pazušne jame, tri ubodne rane lijeve nadlaktice sa oštećenjem troglavog mišića nadlaktice i deltoidnog mišića, ubodna rana lijeve strane prsišta sa oštećenjem sedmog rebra, ošita i želuca, ubodna rana trbuha sa oštećenjem lig. falciforme, želuca, gornjeg dijela kapsule gušterače i površine tankog crijeva te dvije ubodne rane desne podlaktice sa oštećenjem palčane arterije te tetiva savijača trećeg do petog prsta i tetiva savijača, u svojoj ukupnosti predstavljaju osobito tešku po život opasnu tjelesnu ozljedu te bi došlo do smrtnog ishoda, dakle, smrti oštećene, da joj nije pružena adekvatna i neodgodiva medicinska pomoć. Vještak je potvrdio da je oštećena zbog tako zadobivenih ozljeda ubodom noža i brojnosti istih, trpjela bol i patnje jakog intenziteta.

8.7. Iako se vještak nije mogao izjasniti o točnom redosljedu nanošenja svake pojedine ubodne rane kod oštećene N. M., smatra da je posljednji ubod bio u vrat oštećene, s obzirom da je tada došlo do pucanja noža, točnije do puknuća oštrice noža, iz razloga što je jedna od rana bila i ona koja oštećuje rebro, pa postoji mogućnost da je nož u nekom od tih uboda dodatno oštećen, te je u posljednjem ubodu u vrat oštećene, elastičnost i čvrstoća kože i potkožja, očito bila dovoljna da dovede do pucanja noža u vratu oštećene.

8.8. Stoga, kada se uzmu u obzir iskazi oštećene N. M. i mlt. sina A., te medicinsko vještačenje koje potvrđuje dinamiku događaja, da se ozljeđivanje nije odvijalo statično, da se tijekom ozljeđivanja mijenjao međusobni položaj žrtve i optuženika (sučelice i s blagim otklonom), kako je to i opisala oštećena, da je optuženik predmetnim nožem počinje ubadati, najprije u prsni koš sa desne strane, u kojem trenutku oštećenoj pada šalica iz ruke, ista se ustaje sa dvosjeda, a optuženik je nastavlja bosti po prsnom košu, truhu, drugim dijelovima tijela, da bi zadnji ubod slijedio u vrat oštećene, kada dolazi do pucanja predmetnog noža, a dio oštrice noža ostaje u vratu oštećene, sve dok ga mlt. A. nije spriječio, vidjevši majku svu krvavu kako sjedi na kauču, a oca kako zamahuje rukom iznad nje, te da je mlt. A. prije izlaska iz sobe čuo samo intenzivno "deranje" oca, a tek potom vrisak majke, tada je sud prvog stupnja ispravno obranu optuženika, kako je oštećena vikala na njega, te ga najprije isprovocirala verbalno, a potom i fizički, napadom nožem, ocijenio nevjerodostojnom i danom u cilju otklanjanja kaznene odgovornosti. Osim toga, neprihvatljiva je i nevjerodostojna obrana optuženika, kako je oštećena njega prva napala nožem, budući da iz iskaza njegovog brata I. M., proizlazi, da mu optuženik nakon događaja nije rekao da ga je "N. to jutro napala nožem", iako je optuženik upravo to tvrdio. Isto tako, po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, neprihvatljivi su žalbeni navodi optuženika da je "iskaz oštećene nevjerodostojan i nedosljedan", budući je u oba iskaza istovjetno opisala što se događalo toga jutra, a sitne razlike, uporabom sličnih riječi, nemaju utjecaja na istinitost i vjerodostojnost njenog iskaza.

9. S druge strane sud je, na temelju provedenog medicinskog vještačenja i medicinske dokumentacije, te oduzetog sredstva, ispravno utvrdio, a potom i zaključio, da je upotrijebljen kuhinjski nož koji je u konkretnoj situaciji bio pogodno sredstvo za ozljeđivanje oštećenice, a regije ozljeđivanja vitalne, kao i da je optuženik inkriminirane zgode postupao s izravnom namjerom, pri čemu je bio svjestan svog djela, te htio njegovo počinjenje, a moguća tragična posljedica spriječena je pravovremenom liječničkom intervencijom. Takav zaključak suda dodatno je potkrijepljen provedenim psihijatrijskim vještačenjem optuženika iz kojeg proizlazi da su njegove sposobnosti shvaćanja i vladanja vlastitom voljom u vrijeme djela bile smanjene, ali ne bitno, što je sukladno optuženikovom disocijativnom poremećaju ličnosti i povremenom ovisnošću o alkoholu, bez obzira što je kritičnog jutra bio trijezan. Pri tome je bitno imati u vidu da je optuženik bio očito bijesan zbog razvoda braka u rujnu 2020. godine, novonastale situacije s obzirom da je oštećena sada bila razvedena, te slobodna, počela izlaziti izvan obiteljske kuće radi druženja sa prijateljicama, šetati sa prijateljicama, družiti se sa drugim osobama izvan obiteljskog kruga, radi čega je optuženik, večer prije utuženog događaja, zahtijevao od oštećene "da se odmah vrati kući iz šetnje, jer da će je u protivnom ubiti", koje riječi optuženika potvrđuje i njegov sin mlt. A. M., iskazujući kako mu je optuženik govorio da mu majka "ide sa drugim muškarcima".

9.1. Stoga je posve neprihvatljiv prigovor iz žalbe optuženika koji se odnosi na pitanje subjektivnog elementa u počinjenju kaznenog djela, odnosno utvrđene izravne namjere, tvrdeći da takva namjera nije postojala jer "...nije ponio sredstvo (nož) sa sobom kada je dolazio u stan oštećene...". Takvo stajalište optuženika u potpunosti je u suprotnosti sa utvrđenim činjenicama iz kojih proizlazi da je optuženik "...u namjeri da je usmrti, dok je sjedila na dvosjedu u dnevnoj sobi, prišao joj s leđa držeći u ruci nož duljine oštrice 12,5 cm i istim je stao ubadati...", iz čega neprijeporno proizlazi da je izravna namjera stvorena i postojala već u trenutku kada je uzeo nož, a potom s nožem, prišao oštećenoj iza leđa i istim je stao višestruko ubadati, pa je nebitno da li je nož donio sa sobom ili ga je uzeo u stanu oštećene. Osim toga, brojnost ozljeda nanesenih zamasa nožem srednjeg do jakog intenziteta, posebno ubodnih u vitalne dijelove tijela, govore u prilog zaključka prvostupanjskog suda o postupanju optuženika s izravnom namjerom i taj zaključak nije s uspjehom osporen žalbenim navodima. Druga je stvar što su osobine ličnosti optuženika, utvrđene provedenim psihijatrijskim vještačenjem, takve da su u velikoj mjeri pridonijele njegovom ponašanju kritične zgode, odnosno reakciji na raniju ljutnju prema oštećenici (prethodnog dana bila u šetnji, a njemu se nije htjela javiti!!). No, istodobno se, karakteristike pojedine osobe, koje predstavljaju odstupanje od prosječnog, ne mogu prihvatiti kao razuman i pravno opravdan razlog, tim više što je optuženik, kako to također proizlazi iz psihijatrijskog nalaza i mišljenja, bio ubrojiv, doduše smanjeno, ali ne bitno. Isto tako, iz prethodno utvrđenih činjenica, apsolutno ne proizlazi da bi kod optuženika *tempore criminis* postojalo stanje prepasti, niti je on postupao u afektu, budući nije bilo nikakvog prethodnog napada od strane oštećene.

9.2. Nadalje, neprihvatljiv je i prigovor optuženika koji se odnosi na pitanje kvalifikatornog elementa u počinjenju kaznenog djela. Naime, oštećena je vrlo iscrpno opisala višegodišnje fizičko i psihičko zlostavljanje u braku od strane bivšeg supruga D. M., pa i po razvodu bračne zajednice, jer ju je isti učestalo ponižavao, vrijeđao riječima da je kurva, drolja, prljava Židovka, itd., prijeto joj smrću, učestalo je udarao otvorenim dlanom ruke po licu, čupao za kosu, gurao o zid, udarao je šakom u glavu, jednom prilikom joj slomio dva rebra, te da je bila izložena i ekonomskom zlostavljanju, jer nije imala niti punomoć za račun optuženika koju punomoć su imale njegova majka O. M. te njegova kćerka R. Đ., pa je oštećena bila prinuđena pitati optuženika novac za troškove režija, hranu, razne kućne potrepštine i ostalo, što je dijelom potvrdio i sam optuženik. Opisala je kako je optuženik često u alkoholiziranom stanju postajao nasilan i agresivan, zbog čega je tražila pomoć i često zvala policiju, a u jednom navratu potražila pomoć i smještaj u sigurnoj kući, gdje je otišla sa mlt. A.

10. Svjedokinja K. K., A. A. i M. Š. svjedočile su o tome da je oštećenica, tijekom braka sa optuženikom, u više navrata tražila pomoć preko udruge, a posebice kada je zbog fizičkog i psihičkog zlostavljanja optuženika zatražila smještaj u sigurnoj kući, otišavši od optuženika sa najmlađim sinom A., čiji iskazi su sukladni, prije svega sa iskazom oštećenice, a isto tako i sa podacima centra i policijskim izvješćima, iz kojih proizlazi da su bile učestale intervencije djelatnika PP Šibenik, po pozivima i prijavama oštećene, kao i odlazak oštećene iz obiteljske kuće sa mlt. A. u sigurnu kuću, dok o učestaloj alkoholiziranosti optuženika, njegovoj agresivnosti, deranju, vikanju po kući, lupanju vratima u noćnim satima, vjerno opisuje i mlt. A. M. Do razvoda braka došlo je na inicijativu oštećene u mjesecu rujnu 2020. godine, a

oštećena N. M. ostala je živjeti sa mlt. A. M. u stanu u prizemlju njihove obiteljske kuće, dok je optuženik živio u stanu na katu.

10.1. Konačno, da je optuženik zlostavljao oštećenicu potvrđuju iskazi i njihove starije djece, neovisno o tome što na kraju zaključuju da su njihovi roditelji "u biti dobri ljudi", budući da iz iskaza svjedoka P. M. jasno proizlazi da je otac vrijeđao majku riječima da je Židovka, kurva, a ona da bi njemu odgovarala da je alkoholičar, glupan i slično, a kada bi bio pod utjecajem alkohola, da je tada bilo vike, lupanja vratima i agresivnog ponašanja optuženika, što je sve imalo utjecaja i na njega kao adolescenta i izazvalo psihičke probleme, zbog kojih je morao ići kod psihologa u školi. R. Đ., kćerka optuženika iskazala je kako su svađe između optuženika i oštećene bile učestale, pa kada bi te svađe kulminirale, da bi optuženik tada izlazio vani, konzumirao alkohol, pa se potom kući vraćao u alkoholiziranom stanju, te da je alkoholiziranost optuženika uzrok agresivnosti te da oni jednostavno zajedno nisu mogli funkcionirati kao bračni par, s obzirom da je optuženik po naravi bio mirna osoba, a majka dinamična osoba. Isto tako, majka optuženika O. M., kao i braća optuženika P. i A. M. jasno su potvrdili da su bračni odnosi optuženika i oštećene bili loši, te da je bilo fizičkog nasilja, pa neovisno o tome što u svojim iskazima za takve loše odnose "krive" i oštećenu N., ipak iz njihovih iskaza proizlazi da je optuženik bio često alkoholiziran, te da je oštećena tražila smještaju sigurnoj kući i često zvala policiju na intervenciju.

10.2. U odnosu na prigovor iz žalbe optuženika, koji se odnosi na nepotpuno utvrđeno činjenično stanje zbog odbijanja dokaznih prijedloga, valja naglasiti da niti u tome optuženik nije u pravu. Naime, prvostupanjski je sud osnovano odbio prijedloge obrane za provođenje dokaza ispitivanjem policijskih djelatnika i tete optuženika, ispravno smatrajući da navedene dokaze nije potrebno izvoditi, budući su drugi, u postupku, provedeni dokazi, dali pouzdanu osnovu za utvrđenje svih odlučnih činjenica u konkretnom predmetu, kao i u tome, da bi ispitivanje policijskih djelatnika, na okolnosti sadržaja izjave koju bi im dao optuženik, neposredno iza utuženog događaja, na licu mjesta, bili nezakoniti dokazi.

11. Slijedom navedenog, neprijeporno je, da je optuženik kritičnog jutra sa 12 puta uboda nožem nanio svojoj bivšoj supruzi 14 ozljeda po cijelom tijelu, zbog kojih je trpjela bol i patnje jakog intenziteta, a intenzitet istih prelazi okvire redovitih bolova i patnji koje prate svako kazneno djelo ubojstva, jer se to potvrđuje medicinskom dokumentacijom i provedenim medicinskim vještačenjem, te ukazuje da je optuženik nedvojbeno bio svjestan, kako njenih patnji i intenziteta ozljeda i boli koje joj zadaje, tako i svoje upornosti, bešćutnosti i okrutnosti, s obzirom da unatoč njenom vrištanju nije prestajao, te je upravo na opisan način želio lišiti života svoju bivšu suprugu N. M., čime se potvrđuje postojanje izravne namjere. Isto tako, navodima žalbe nisu s uspjehom dovedeni u sumnju niti činjenični zaključci prvostupanjskog suda da je žrtva N. M. trpila višegodišnje fizičko i psihičko, pa i ekonomsko zlostavljanje. Na tako utvrđeno činjenično stanje pravilno je primijenjeno materijalno pravo i predmetno kazneno djelo pravilno je kvalificirano kao kazneno djelo teškog ubojstva u pokušaju iz članka 111. točke 1.i 3. u vezi članka 34. KZ/11., a sve činjenice odlučne za postojanje kaznenog djela iz izreke pobijane presude, kako objektivne, tako i subjektivne, pravilno su i potpuno utvrđene.

11.1. Kako je na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenjen kazneni zakon u pogledu pravne kvalifikacije, nije osnovana niti žalba optuženika zbog povrede kaznenog zakona koju ističe kao tzv. posrednu povredu, smatrajući da se u konkretnom slučaju, u biti, radi o kaznenom dijelu usmrćenja.

11.2. Naime, za žalbenu tvrdnju da je optuženik postupao "na mah", naprosto nema uporišta u dokaznoj građi. Optuženik, kritične prilike nije bio objektom napada, teškog vrijeđanja ili zlostavljanja, dugotrajne patnje, jake razdraženosti ili prepasti, a što je nužno obilježje privilegiranog kaznenog djela usmrćenja. To što je optuženik nakon počinjenog djela "...htio presuditi sam sebi...rezanjem žila na rukama...", a prema medicinskom vještačenju proizlazi da utvrđene rezne rane obje podlaktice sa oštećenjem tetive mišića savijača šake ne predstavljaju opasnost po život optuženika, očito je da je takvo postupanje optuženika vezano uz njegove osobine ličnosti, budući iz psihijatrijskog vještačenja proizlazi, da je optuženik osoba s poremećajem ličnosti u kategoriji emocionalno nestabilne i granično strukturirane ličnosti, sa konzumacijom alkohola na razini štetne uporabe, te da je "...tempore criminis...bio pojačanog afekta ljutnje i negativnog emocionalnog stava prema oštećenoj...smanjeno sposoban vladati svojom voljom i shvatiti značenje svoga postupanja, ali ne bitno...", pa je neutemeljeno i smjeranje žalbe na privilegirani oblik djela "postupanjem na mah".

11.3. Osim toga, pravilnost primjene odredaba kaznenog zakona cijeni se prema onom činjeničnom stanju koje je utvrdio sud, a ne prema onom za koje optuženik smatra da bi trebalo biti, pa se optuženiku skreće pozornost da je njegovo stajalište, "...kako je očito da...prvostupanjski sud nije uspio odoliti, nažalost, već uvriježenoj predrasudi o ženi kao žrtvi i muškarcu kao nasilniku..." posve neutemeljeno, jer je prvostupanjski sud, za sva svoja utvrđenja, u obrazloženju presude iznio veoma opširne, logične i uvjerljive razloge, koje u cijelosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud.

11.4. Kako su u prvostupanjskoj presudi utvrđeni svi bitni elementi kaznenog djela za koje je optuženik proglašen krivim i osuđen, a ispitivanjem pobijane presude po službenoj dužnosti ovaj sud drugog stupnja u smislu članka 476. stavak 1. točka 2. ZKP/08. nije utvrdio da bi na štetu optuženika bio povrijeđen kazneni zakon, to njegova žalba zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede kaznenog zakona nije osnovana.

12. Ocjenjujući osnovanost i zakonitost odluke o kazni, u povodu podnesenih žalbi zbog te žalbene osnove od strane državnog odvjetnika pa i optuženika, jer na temelju članka 478. ZKP/08. žalba optuženika podnesena zbog povrede kaznenog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja sadrži u sebi i žalbu zbog odluke o kazni, Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, nalazi da je žalba državnog odvjetnika osnovana, dok žalba optuženika nije osnovana.

12.1. Naime, prvostupanjski sud je s jedne strane pravilno utvrdio sve okolnosti koje su u smislu članka 47. KZ/11., bile od utjecaja na odmjeravanje kazne, cijeneći kao olakotne okolnosti na strani optuženika, dosadašnju neosuđivanost, da je isti otac troje djece od kojih je jedno još maloljetno, da je utuženo kazneno djelo počinio u stanju smanjene ubrojivosti, a od otegotnih okolnosti da nije iskazao, niti na bilo koji

način pokazao svoje žaljenje i kajanje u odnosu na počinjeno kazneno djelo prema žrtvi, oštećenju N. M.

12.2. Međutim, u pravu je državni odvjetnik kada u žalbi ističe da je prvostupanjski sud precijenio značaj, inače pravilno utvrđenih olakotnih okolnosti, te da je veći značaj trebao dati činjenici, da je optuženik postupajući s izravnom namjerom, pokazao izrazitu upornost, bešćutnost i okrutnost u izvršenju djela kada je oštećenici zadao 12 uboda nožem, od kojih joj je naneseno 14, po život opasnih ozljeda, te da je kazneno djelo ubojstva ostalo u pokušaju samo zahvaljujući reakciji mlt. sina koji ga je spriječio u dovršenju i pravodobno poduzetj liječničkoj intervenciji. U pravu je i u tome da je kao otegotno trebalo cijeniti da je zlostavljanje njegove bivše supruge, a žrtve ovog kaznenog djela, trajalo dugi niz godina, kao i to da je očevicac bio njihov mlt. sin A., na kojeg će ovaj događaj sigurno ostaviti psihičke posljedice, kao i to da su posljedice nanesenih ozljeda umanjile kvalitetu života oštećene, jer su joj zbog odstranjenja želuca tjelesne funkcije reducirane.

12.3. Visoki kazneni sud Republike Hrvatske smatra da ovako utvrđene otegotne i olakotne okolnosti ne opravdavaju primjenu instituta ublažavanja kazne, bez obzira što se radi o pokušaju kaznenog djela i što zakon dopušta blaže kažnjavanje. Stoga je po mišljenju ovog drugostupanjskog suda, a imajući na umu sve utvrđene okolnosti, kazna zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina primjerena okolnostima, težini, stupnju krivnje i posljedicama počinjenog djela, pa je prihvaćanjem žalbe državnog odvjetnika trebalo preinačiti pobijanu presudu u odluci o kazni.

12.4. Ovako odmjerenom i izrečenom kaznom zatvora, po uvjerenju Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske u potrebnoj mjeri izraziti će se prijekor društva prema počiniteljima ovako teških kaznenih djela, a izdržavanje izrečene kazne dostatno će utjecati na optuženika da shvati krajnju neprihvatljivost vlastitog ponašanja, pa će se ujedno takvom kaznom utjecati i na optuženika, a i na sve druge, da ne čine kaznena djela, te ojačati svijest građana o pogibeljnosti činjenja kaznenih djela, te o pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja, čime će se ispuniti zahtjevi specijalne i generalne prevencije te svrha kažnjavanja iz članka 41. KZ/11. i članka 47. KZ/11.

13. Slijedom iznesenog, na temelju članka 486. stavka 1. i članka 482. ZKP/08., odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zagreb, 13. prosinca 2022.

Predsjednik vijeća:
Željko Horvatić, v.r.